

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

De Minister van Klimaat en Groene Groei
Directie Transitie Diepe Ondergrond
Ministerie van Klimaat en Groene Groei
mijnbouwvergunningen@minezk.nl
T.a.v. 5.1.2.e

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

info@sodm.nl
www.sodm.nl

Behandeld door
5.1.2.e

Datum 14 april 2026
Betreft Advies met betrekking tot melding buitenwerking stelling pijpleidingen
D12-A en D15-FA-1 door Wintershall

Ons kenmerk

ADV-9319

Uw kenmerk

MLD-87013

Bijlage(n)

Geachte 5.1.2.e,

Op 23 oktober 2025 heeft u namens de Minister van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) aan de Inspecteur-generaal der Mijnen van Staatstoezicht op de Mijnen (hierna: SodM) gevraagd advies uit te brengen over de buiten werking-melding van Wintershall (hierna: WINS) voor het buiten gebruik stellen van twee pijpleidingen tussen de voormalige platformen D12-A en D15-FA-1.

Adviesverzoek

KGG heeft op 13 oktober 2025, in het kader van artikel 45, eerste lid, van de Mijnbouwwet, een (tijdelijke) buiten werking melding ontvangen voor het buiten gebruik stellen van de volgende pijpleidingen:

- 10 inch (OD) pijpleiding voor nat gas (W45);
- Umbilical (W46).

De leiding en de umbilical met een lengte van respectievelijk 4.8 en 5.1 km liggen tussen de voormalige platformen D12-A en D15-FA-1 binnen de mijnbouwblokken D12-D15A (hierna: pijpleidingen).

KGG kan, op grond van artikel 45, tweede lid Mijnbouwwet, tot zes maanden na de melding (dus tot 13 mei 2026) beslissen of een pijpleiding (of een deel daarvan) moet worden verwijderd door de beheerder.

Op grond van artikel 127, eerste lid, onder b van de Mijnbouwwet adviseert de Inspecteur-generaal der Mijnen bij besluiten inzake mijnbouw.

In uw bericht vraagt u mij een regulier advies uit te brengen en vragen te beantwoorden.

Procedure

Ik heb de buiten werking-melding getoetst aan de hand van de voor SodM relevante criteria zoals genoemd in de Mijnbouwwet, het Mijnbouwbesluit en de Mijnbouwregeling.

Beantwoording vragen KGG

KGG heeft in het verzoek om advies een aantal vragen aan SodM voorgelegd. Hieronder worden deze vragen beantwoord.

1. Zijn de eventuele gevolgen voor de veiligheid van verwijdering en achterlaten voldoende beschreven in de melding?
De eventuele gevolgen voor de veiligheid van verwijdering en achterlaten zijn voldoende beschreven in de melding.
2. Zijn de eventuele gevolgen voor het milieu van verwijdering en achterlaten voldoende beschreven in de melding?
De gevolgen voor het milieu van verwijdering en achterlaten op korte termijn zijn voldoende beschreven. De eventuele gevolgen voor het milieu op lange termijn bij het achterlaten zijn onvoldoende beschreven. Ik merk daarbij op dat de lange termijn risico's verbonden aan het achterlaten van de pijpleidingen ten aanzien van het milieu op dit moment onvoldoende bekend zijn.
3. Zijn de specifieke vereisten om de ligging en dekking van de leiding te controleren voldoende beschreven in de melding?
De specifieke vereisten om de ligging en de dekking van de leiding te controleren, zijn voldoende beschreven.
4. Zijn de activiteiten, effecten en gevolgen die leiden tot de eventuele verwijdering voldoende beschreven in de melding?
De melding bevat voldoende gegevens over de effecten en gevolgen op de korte termijn. De gevolgen voor het milieu op de lange termijn zijn minimaal beschreven. Zo is het vrijkomen van zware metalen niet genoemd. Zeker is wel dat er zware metalen zullen vrijkomen. Dat is onwenselijk, al zijn de precieze effecten op het milieu nog onbekend.

Oordeel en advies SodM

Het uitgangspunt voor een buiten werking gestelde leiding op zee, is dat deze schoon en veilig kan worden achtergelaten. Alleen als er sprake is van specifieke omstandigheden die grote, negatieve gevolgen hebben voor de veiligheid en of het milieu, kan verwijdering worden voorgeschreven.

Gelet op de risico's van freespanning en het gevaar daarvan voor de visserij in geval van achterlaten, zal SodM voorschriften op grond van artikel 104 van het Mijnbouwbesluit opleggen.

Gelet op de milieurisico's bij achterlaten bestaat een beperkte impact op korte termijn enerzijds en een onzekere maar potentieel ernstige impact op de lange termijn, door het vrijkomen van gebiedsvreemde stoffen, waaronder zware metalen. Hoewel er op dit moment onvoldoende bekend is over de precieze gevolgen voor het milieu op de lange termijn, acht SodM dat onwenselijk.

Overwegingen

Wettelijk kader

Onze Minister maakt bij een besluit als bedoeld in artikel 45, tweede lid, van de Mijnbouwwet een afweging van belangen aan de hand van de volgende criteria in artikel 103, eerste lid, van het Mijnbouwbesluit:

- a. de doelmatigheid van het gebruik van de ruimte;
- b. de gevolgen voor het milieu;
- c. de veiligheid op zee en land en
- d. de doelmatigheid van de kosten.

Bij de toepassing van deze criteria, dienen tenminste de onderwerpen in artikel 1.6a.2., tweede lid, van de Mijnbouwregeling te worden betrokken. Vanuit mijn adviesdomein heb ik, bij onderwerpen onder b en c op basis van de aangeleverde informatie bij de meldingen, de beschreven gevolgen voor het milieu en veiligheid op zee beoordeeld. Voor de onderwerpen onder a en d geldt dat de advisering bij andere organen berust en zijn daarom niet door SodM beoordeeld in dit advies.

Beoordeling

Navolgend ga ik in op de criteria genoemd in artikel 103, eerste lid, sub b en c van het Mijnbouwbesluit en overweeg ik of (één van) deze criteria ertoe leid(t)en dat er specifieke omstandigheden zijn om de kabel en/of pijpleidingen te verwijderen.

Bij de overwegingen heb ik gebruik gemaakt van het volgende document:

1. Melding buiten werking pijpleiding, 10-09-2025

Ik ben van mening dat de melding een voldoende diepgaand en compleet beeld geeft van de gevolgen voor het milieu op korte termijn. Onduidelijk is echter wat de gevolgen voor het milieu zijn op de lange termijn. Zeker is wel dat er zware metalen zullen vrijkomen. Dat is onwenselijk, al zijn de precieze effecten op het milieu nog onbekend. Ten aanzien van de veiligheid zijn voldoende gegevens overlegd om hierover een advies te geven. Ik licht dit nader toe onder ad b. en ad c. van dit advies.

Ad b. De gevolgen voor het milieu

Op grond van artikel 1.6a.2., tweede lid, sub b, van de Mijnbouwregeling dienen ten minste de volgende onderwerpen te worden betrokken:

1. de invloed op het bodemecosysteem;
2. gevolgen voor de waterkwaliteit;
3. vrijkomen van gebiedsvreemde stoffen;
4. verstoring van de visfauna, vogels of zeezoogdieren;
5. netto energieverbruik; en
6. recycling en hergebruikmogelijkheden.

Volgens WINS zal na het buiten werking stellen en achterlaten van de pijpleidingen het materiaal nog voor lange tijd aanwezig blijven als een

milieuvreemd element in de zeebodem. Degradatie duurt naar verwachting erg lang.

Bij onderwerp 3 heeft WINS met voldoende diepgang aangetoond in welke mate de pijpleidingen zijn schoongemaakt en of er op korte termijn gebiedsvreemde stoffen kunnen vrijkomen. WINS heeft voor het schoonmaken van de leidingen een grenswaarde van 30 ppm aan koolwaterstoffen aangehouden. Voor NORM en kwik is uitgegaan van industrie-standaarden, uit metingen blijkt dat het leiding gedeelte aan de D12-A zijde als licht NORM besmet kan worden beschouwd. Er is geen kwik aangetroffen.

Bij onderwerp 5 geeft WINS aan dat het energieverbruik bij verwijderen ten koste gaat van het voordeel van de recycling van materialen.

Bij onderwerp 6 geeft WINS aan dat bij verwijdering de metalen staal, aluminium en koper kunnen worden gerecycled voor hergebruik. Het Polyethyleen zal niet worden hergebruikt.

Ik ben van mening dat de onderwerpen 1 tot en met 6 met voldoende diepgang en kwaliteit in de melding aan de orde zijn gekomen voor de korte termijn gevolgen voor het milieu. Onduidelijk is echter of er anode blokken zijn toegepast, daarnaast zijn de gevolgen voor de lange termijn onvoldoende duidelijk. Ik merk daarbij op dat er door degradatie van de leiding gebiedsvreemde stoffen zullen vrijkomen. SodM vindt dat onwenselijk. De leidingen bestaan uit staal voorzien van een polypropyleen coating.

Ad c. De veiligheid op zee en land

Op grond van artikel 1.6a.2., tweede lid, sub c, van de Mijnbouwregeling dienen de volgende onderwerpen ten minste te worden betrokken:

1. risico's voor personeel en materieel ten tijde van verwijdering; en
2. risico's op blootspoelen en breuk en risico's voor visserij en scheepvaart in geval van laten liggen;

Volgens WINS liggen de pijpleidingen in een gebied met een stabiele zeebodem zonder wandelende zandgolven. De leidingen zijn volledig begraven. Volgens WINS laat de inspectie-historie (vanaf 2004) echter zien dat de pijpleidingen in het algemeen goed blijven liggen, wat tot een verlaagde inspectiefrequentie heeft geleid.

WINS beschrijft mogelijke verwijderingstechnieken met daarbij de risico's en eventuele maatregelen om de effecten te beperken.

Ik ben van mening dat de onderwerpen 1. en 2. in de melding met voldoende diepgang aan de orde zijn gekomen. Uitgaande van de gevolgen op de korte termijn voor de veiligheid, oordeelt SodM dat achterlaten de voorkeur heeft. Voor de *langere termijn* geldt dat er bij het achterlaten een blijvend risico is voor de visserij door eventuele freespanning.

Conclusie

SodM concludeert dat er door WINS voldoende is aangetoond dat de korte termijn gevolgen voor het milieu en de veiligheid geen aanleiding geven om de leiding te laten verwijderen. SodM merkt op dat het ontstaan van 'freespans' niet kan worden uitgesloten voor deze leiding en dat kan voor honderden jaren een gevaar vormen voor de visserij.

Voor wat betreft de gevolgen voor het milieu op de lange termijn is zeker dat de zware metalen chroom, mangaan en zink zullen vrijkomen. Dit kan aanzienlijke gevolgen hebben voor het milieu op de lange termijn, met name voor de benthos. SodM vindt dat onwenselijk. Omdat nog onbekend is wat de precieze effecten zijn, acht SodM het nu onmogelijk om een goede afweging te kunnen maken tussen het verwijderen en het laten liggen van de gehele leiding. Datzelfde geldt voor de beoordeling of voor deze leiding een uitzondering gemaakt moet worden op het principe 'laten liggen tenzij'. Voor wat betreft de gevolgen bij achterlaten voor de veiligheid en het milieu op de lange termijn, zal SodM voorschriften opleggen.

Ik ga er van uit dat uw adviesvraag hiermee voldoende beantwoord is. Vanzelfsprekend ben ik bereid dit advies nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

De Inspecteur-generaal der Mijnen,
namens deze:

5.1.2.e

5.1.2.e

Adviseur decommissioning afdeling Vergunningen